

ÖZDEBİR
YAYINLARI

BAŞARININ
ANAHTARI

ÖZDEBİR
YAYINLARI

0312 473 00 28

www.ozdebir.org.tr • www.ozdebiryayinlari.com
ozdebir@ozdebir.org.tr • yayin@ozdebir.org.tr

TYT

YENİ
G
İ
S

GELİŞİM İZLEME

Coğrafya

YAPRAK TEST

**ÇEK KOPAR
32 TEST**

✓ Yeni Nesil Sorularla

✓ Konu Kazanım Odaklı

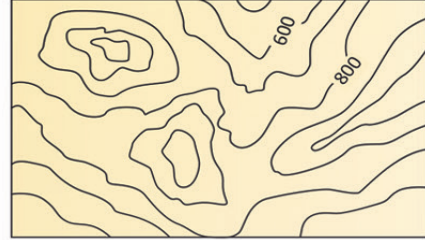
✓ Akıllı Tahta Uyumlu

TYT

COĞRAFYA

Test 1

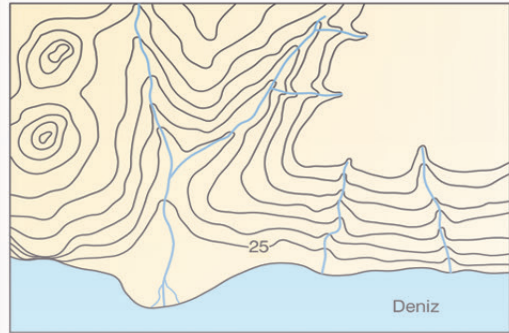
3.

Yukarıdaki izohips haritasında gösterilen yörede, aşağıdaki yer şekillerinden hangisi yoktur?

- A) Krater B) Sırt C) Boyun
D) Vadi E) Yamaç

4. Aşağıda bir alana ait topoğrafya haritası verilmiştir.

Bu haritada aşağıdaki yer şekillerinden hangisi gösterilmemiştir?

- A) Dalga aşındırması ile oluşan kıyı dikliği
B) İki akarsu vadisini birbirinden ayıran ve birbirine ters yöndeki eğimli yüzeyleri birleştiren sırtlar
C) Akarsuyun taşıdığı alüvyonları deniz kıyısında biriktirmesi ile oluşan ova
D) Akarsular tarafından derin vadilerle yarılmış etrafına göre yüksekte kalan düzlük
E) Akarsu ağzlarının kara içlerine doğru genişlemesi ile oluşan halicler

Doğa, İnsan ve Coğrafya

1. Doğal ortam; litosfer (taş küre), hidrosfer (su küre), atmosfer (hava küre) ve biyosferden (canlılar küresi) oluşur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi litosferde meydana gelmez?

- A) Tarımsal faaliyetler B) Toprak oluşumu
C) Dalga ve akıntılar D) Volkan püskürmesi
E) Maden yatakları

2. İnsan - doğa etkileşiminde ilk çağlarda önemli oranda doğanın etkisinde olan insanoğlu, teknolojik olanakların gelişmesiyle doğaya hükmeder duruma gelmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Yüksek sıradağların tünellerle aşılması
B) Kıyıların doldurularak yerleşim alanı kurulması
C) Bataklık ve meraların tarım alanına dönüştürülmesi
D) Akarsu yataklarına baraj yapılarak taşkınların önlenmesi
E) Kutup altı yerlerde buzdan yapılmış evlerde yaşamın sürdürülmesi

3. İnsanların çeşitli ihtiyaçları için doğal çevreden yararlanma biçimleri doğal çevrenin değiştirilmesine neden olmaktadır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi sonucunda doğal çevrenin daha az değiştirildiği söylenebilir?

- A) Eğimli arazilerin tarıçalandırılarak tarım alanına dönüştürülmesi
B) Akarsular üzerine barajlar inşa edilmesi
C) Deniz doldurularak hava limanı inşa edilmesi
D) Maden yataklarının açık işletilmesi
E) Dağlık alanların kış turizmi için kullanılması

4. 'Kapadokya Yöresi'ne düzenlediğimiz gezide yağmur sularının volkanik arazileri aşındırmasıyla oluşturduğu peri bacalarını, eski çağlarda kayalar oyu olarak yapılan yer altı şehirlerini, tarihi Ürgüp Evleri'ni ve İhlara Vadisi'ni görme şansını bulduk."

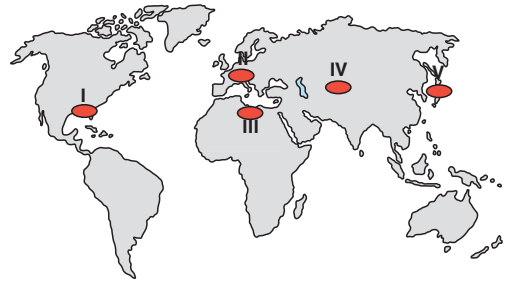
Yukarıdaki parçada anlatılan yörede bulunan;

- I. peri bacaları,
II. yer altı şehirleri,
III. Ürgüp Evleri,
IV. İhlara Vadisi

hangileri doğal unsur olarak nitelenebilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Aşağıdaki haritada beş yer numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisindeki insan - doğa etkileşimi, diğer dördünden farklıdır?

- A) I. yerde taşkınları azaltmak için akarsu yatakları boyunca birçok göl oluşturulması
B) II. yerde ulaşımı sağlamak için köprü, tünel ve viyadük yapılması
C) III. yerde sulamalı tarım yapılması için yapay göl oluşturulması
D) IV. yerde insanların evlerini kerpiç malzemelerden yapması
E) V. yerde deniz doldurularak hava limanı inşa edilmesi

6. Coğrafya'nın doğal ortamlar ile bu ortamlarda meydana gelen olayları inceleyen bölümüne Fiziki Coğrafya denir. Fiziki Coğrafya belli konuları incelerken bazı alt dallarından yararlanır.

Buna göre, Fiziki Coğrafya'nın aşağıdaki alt dallarından hangisinin inceleme alanı yanlış verilmiştir?

Alt Bilim Dalı	İnceleme Alanı
A) Jeomorfoloji	Yer şekillerinin oluşumu ve gelişimi
B) Klimatoloji	Atmosfer olayları ve yeryüzünde görülen iklim tipleri
C) Kartoğrafya	Güneş sistemindeki gök cisimlerinin özellikleri ve birbirleriyle ilişkileri
D) Hidroğrafya	Su ortamları ve bu ortamda meydana gelen doğa olayları
E) Biyocoğrafya	Bitki ve hayvan topluluklarının genel özellikleri ve yeryüzündeki dağılışları

7. Aşağıda bazı bilim insanlarının Coğrafya bilimine olan katkıları verilmiştir.

- Piri Reis ceylan derisi üzerine çizdiği dünya haritası ve yazdığı Kitab-ı Bahriye isimli eseriyle dünyaca tanınmıştır.
- Eratostenes 1° lik meridyen yayını, eksen eğikliği ve Dünya'nın Güneş'e uzaklığını hesaplamıştır.
- Alexander Von Humboldt kıtaların batı ve doğu kıyılarındaki sıcak ve soğuk akıntıları inceleyerek Güney Amerika'nın batısındaki Humboldt soğuk su akıntısını keşfetmiştir.
- Muhammet İdrisi; dünya haritası çizmiş ve eserinde iklim tiplerini anlatmıştır.

Bu çalışma konularını inceleyen Coğrafya'ya yardımcı bilim dalları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Kartografya B) Klimatoloji C) Jeofizik
D) Demografi E) Oseonografya

8. İnsanların teknolojik araçları geliştirmeleri ve giderek daha fazla kullanmaları doğal çevreye daha fazla müdahale etmesine neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu duruma örnek olarak gösterilemez?

- A) Japonya'da deniz doldurularak hava limanı yapılması
B) Sina Yarımadası'na açılan Süveyş Kanalı'yla Akdeniz ile Hint Okyanusu arasındaki deniz ulaşımının kısaltılması
C) İzlanda'da binaların ve otoyolların jeotermal kaynaklarla ısıtılması
D) İsviçre Alpleri'nde tünel ve viyadükler yapılarak ulaşımın geliştirilmesi
E) ABD'de çöl alanlarının sulama sistemleri ile tarıma kazandırılması

9. Coğrafya bilimi; coğrafi ortamda doğal süreçler içerisinde meydana gelen değişimleri, insan etkinlikleriyle şekillenen beşerî ortamdaki değişimleri bir çalışma metodolojisi içerisinde araştırır ve inceler.

Buna göre yaşadığı yörede çok sayıda dolin, obruk ve mağara bulunduğunu söyleyen bir kişi, coğrafyanın aşağıdaki alt dallarından hangisinin inceleme alanına değinmiş olur?

- A) Jeomorfoloji B) Klimatoloji C) Hidroğrafya
D) Kartoğrafya E) Biyocoğrafya

10. Coğrafyanın metodolojisini oluşturan, coğrafya biliminin ilkelerini ortaya koyan ve fiziki coğrafyanın öncüsü olmuş bilim insanı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Karl Ritter B) Fredrich Ratzel
C) Von Humbolt D) Del Cano
E) Vidal de la Blache

Dünya'nın Şekli ve Hareketleri - I

1. Dünya tam bir küre şeklinde olmayıp kutuplardan basık, Ekvator'dan şişkin olan geoit bir şekle sahiptir.

Dünya'nın geoit şeklinin sonucu olarak;

- I. kutuplardaki yer çekiminin Ekvator çevresinden fazla olması,
- II. bir meridyen dairesinin Ekvator'dan daha kısa olması,
- III. paralellerin boylarının Ekvator'dan kutuplara doğru kısalması,
- IV. sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar olması

özelliklerinden hangileri ortaya çıkar?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda eksen eğikliği ve Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi sonucu ortaya çıkan bazı olaylar zinciri verilmiştir.

- Dünya Güneş etrafında döner.
- Aydınlanma çemberi, kutup daireleri ile kutup noktaları arasında yer değiştirir.
- Güneşin doğuş ve batış saati ile yerleri değişir.
- - - - -

Bu zincirdeki neden-sonuç ilişkileri göz önüne alındığında, boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Matematik iklim kuşakları oluşur.
B) Sürekli rüzgârların yönlerinde sapmalar meydana gelir.
C) Dinamik kökenli basınç merkezleri oluşur.
D) Gece ve gündüz uzunlukları değişir.
E) Yerel saat farkları oluşur.

3. Dünya, eksen etrafındaki hareketini batıdan doğuya doğru 24 saatte tamamlar. Buna "1 gün" denir.

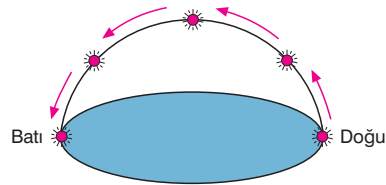
Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu hareketin sonucunda ortaya çıkamaz?

- A) Yerel saat farklarının oluşması
B) Gece ve gündüzün birbirini takip etmesi
C) Okyanus akıntılarında halkalanmaların olması
D) Günlük sıcaklık farklarının oluşması
E) Gece ve gündüz sürelerinin değişmesi

4. Dünya üzerindeki bir noktanın Güneş'in karşısından geçme hızı iki katına çıkmış olsaydı, aşağıdaki olgulardan hangisinde bir değişim olmazdı?

- A) Gün içinde gölge yönünün değişmesinde
B) Birer derecelik boylamlar arasındaki yerel saat farkında
C) Yaşanan bir günlük zaman süresinde
D) Sürekli rüzgârların sapma derecesinde
E) Dinamik kökenli basınç merkezlerinin olduğu enlemlerde

- 5.

Yukarıdaki şekilde Güneş'in gün içerisinde ufuk düzleminde izlediği yolun değişimi gösterilmiştir.

Bu değişimin sonuçları arasında, aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Cisimlerin gölge boyunun ve yönünün değişmesi
B) Günlük sıcaklık farklarının oluşması
C) Gece ve gündüz uzunluklarının değişmesi
D) Yerel saat farklarının oluşması
E) Meltem rüzgârlarının oluşması

6. Ekvator düzlemi ile Dünya'nın Güneş etrafında hareket ettiği yörünge düzlemi arasında $23^\circ 27'$ lık bir açı vardır. Bu açı eksen eğikliği olarak adlandırılır.

Aşağıdakilerden hangisi, bu açı farkına bağlı olarak oluşmaz?

- A) Merkez kaç kuvveti
- B) Mevsimler
- C) Matematik iklim kuşakları
- D) Gece ve gündüz sürelerinin değişmesi
- E) Dönenceler ve kutup daireleri

7. Güneş ışınlarının Ekvator'a dik açıyla düştüğü tarihte, aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

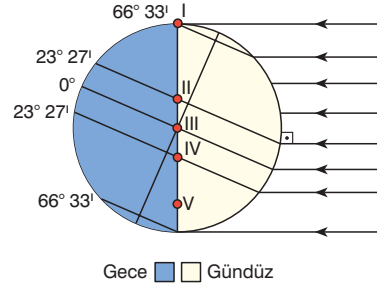
- A) Kuzey Yarım Küre'de yaz gün dönümü
- B) Kuzey Kutup Dairesi'nde en uzun gündüz
- C) Oğlak Dönencesi'nde en kısa gölge
- D) Her iki yarım kürede bahar başlangıcı
- E) Aydınlanma çemberinin kutup dairelerinden geçmesi

8. Dünya günlük hareketini, kutup noktalarından geçtiği varsayılan eksen çevresinde batıdan doğuya doğru dönerek yapar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesinin sonuçlarından biri değildir?

- A) Doğudaki merkezlerde yerel saatin batıdakilerden ileri olması
- B) Sürekli rüzgârların Kuzey Yarım Küre'de esme yönünün sağına sapması
- C) Gulf Stream akıntısının hareket yönünün sağına doğru girdaplar oluşturması
- D) Doğudaki merkezlerde güneşin erken doğması ve batması
- E) Meltem rüzgârlarının gündüz denizden karaya, gece ise karadan denize doğru esmesi

9. Aşağıdaki şekilde eksen eğikliğine bağlı olarak Dünya'nın 21 Haziran tarihindeki konumu ve beş merkezin bulunduğu yer gösterilmiştir.

Bu tarihte, merkezlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin oluşması eksen eğikliği ile açıklanamaz?

- A) I. merkezde 1 gün boyunca Güneş'in hiç batmaması
- B) II. merkezde öğle vakti cisimlerin gölgesinin oluşmaması
- C) III. merkezde çizgisel hızın en fazla olması
- D) IV. merkezde gece süresinin gündüzden uzun olması
- E) V. merkezde kış mevsiminin yaşanması

10. Güneş ışınlarının dik açıyla düştüğü enlemlere bağlı olarak aydınlanma çemberi yıl içerisinde kutup daireleri ile kutup noktaları arasında yer değiştirir.

Bu durumun sonuçları arasında;

- I. gece ile gündüz arasındaki zaman farkının Ekvator'dan kutuplara doğru artması,
- II. yarım kürelerde mevsim sürelerinin farklı olması,
- III. Ekvator yönünden esen rüzgârlar sıcaklığı artırırken kutup yönünden esenlerin düşürmesi,
- IV. Güneş'in doğuş ve batış saatlerinin yıl içinde değişmesi

özelliklerinden hangileri yer alır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Dünya'nın Şekli ve Hareketleri - II

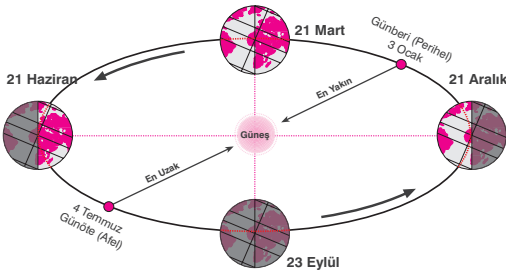
1. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın günlük ve yıllık hareketine bağlı olarak değişiklik göstermez?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısı
- B) Denizlerin tuzluluk oranı
- C) Sıcaklık farkları
- D) Cisimlerin gölge uzunluğu
- E) Güneş ışınlarının düşme açısı

2. Aşağıdaki aylardan hangisinde, Türkiye'deki gündüz süresi Norveç'tekinden daha uzundur?

- A) Nisan
- B) Haziran
- C) Ağustos
- D) Mayıs
- E) Ocak

3.

Yukarıdaki şekilde Dünya'nın Güneş etrafındaki hareketi sırasında Güneş'e yaklaşması ve uzaklaşması gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu durumun sonuçlarından biridir?

- A) Matematik iklim kuşaklarının oluşması
- B) Yarım kürelerdeki mevsim sürelerinin farklı olması
- C) Doğu ve batı yönlerinin oluşması
- D) Denizlerin tuzluluk oranının Ekvator'dan kutuplara doğru azalması
- E) Dinamik kökenli basınç merkezlerinin oluşması

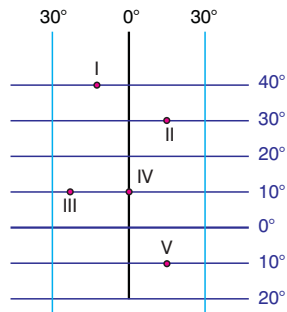
4. Aşağıdaki tabloda aynı boylam üzerinde yer alan beş merkezin 21 Haziran ve 21 Aralık tarihlerindeki gündüz süreleri saat olarak verilmiştir.

Merkezler	21 Haziran	21 Aralık
I	9	15
II	13	11
III	15	9
IV	17	7
V	20	4

Bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. merkez Ekvator'a en yakındır.
- B) I. merkez Güney Yarım Küre'nin orta kuşağında yer almaktadır.
- C) IV. merkez V. merkezin güneyinde yer alır.
- D) I. ve III. merkezlerin yarım küreleri farklı, ancak enlem dereceleri aynıdır.
- E) 21 Haziran tarihinde güneş ışınları V. merkeze, diğerlerinden daha büyük açıyla düşer.

5. Güneş ışınlarının yeryüzüne düşme açısı küçüldükçe gölge boyları uzar.

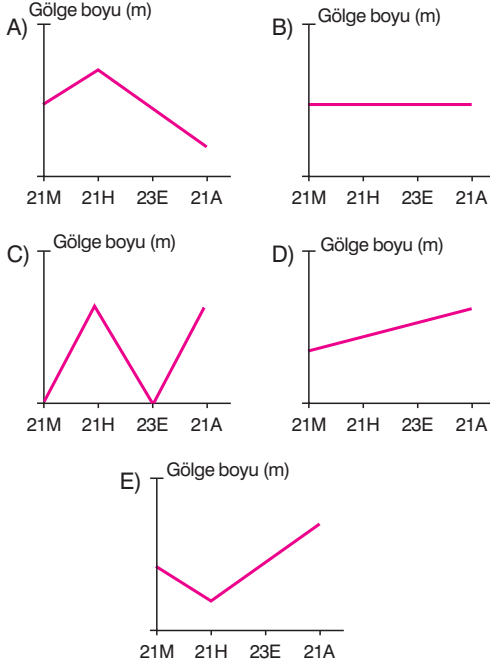

Buna göre, 21 Aralık günü şekilde gösterilen merkezlerin hangisinde, yatay zemindeki cisimlerin öğle vakti gölge boyu daha uzundur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Güneş ışınlarının bir merkeze düşme açısıyla gölge boyu arasında ters orantı vardır. Güneş ışınlarının düşme açısı büyüdükçe gölge boyu kısalır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, 40° Kuzey enleminde Ankara'da yer alan bir cismin yıl içindeki gölge boyunun değişim grafiğidir?

7.

	21 Mart	21 Haziran	23 Eylül	21 Aralık
K	12	18	12	6
L	12	8	12	16

Yukarıdaki tabloda K ve L merkezlerinin belli tarihlerdeki gündüz süreleri verilmiştir.

Tablodaki bilgilere göre, K ve L merkezleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

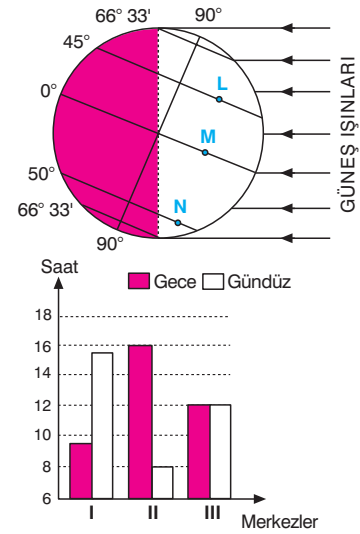
- A) K merkezi Kuzey, L merkezi Güney Yarımküre'de yer almaktadır.
 B) L merkezi Ekvator'a daha yakındır.
 C) K merkezinde gece ve gündüz sürelerinin değişimi daha fazladır.
 D) Ekinoks tarihlerinde güneş ışınlarını aynı açıyla alırlar.
 E) 21 Haziran'da L merkezinde 16 saat gece yaşanmaktadır.

8. Ankara'da oturan bir kişi tatil için gittiği şehirde gündüz süresinin Ankara'dakinden daha uzun olduğunu, ancak giderek kıaldığını gözlemlemiştir.

Buna göre bu kişinin tatil dönemi ve gittiği şehir, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Tatil dönemi	Şehir
A)	19-26 Aralık	Oslo
B)	1-8 Şubat	Bakü
C)	15-22 Nisan	Sidney
D)	18-25 Temmuz	Paris
E)	5-12 Ekim	Kiev

9. Aşağıdaki şekillerde 21 Haziran tarihinde Dünya'nın güneş karşısındaki konumu ile üç merkezin gece ve gündüz süreleri gösterilmiştir.

Grafikteki gece ve gündüz uzunlukları, Dünya üzerindeki merkezlerden hangilerine aittir?

	I	II	III
A)	M	L	N
B)	L	N	M
C)	M	N	L
D)	N	M	L
E)	L	M	N

Coğrafi Konum-I

1. Bir merkezin mutlak konumunun belirlenmesinde aşağıdaki unsurlardan hangisinden yararlanamaz?

- A) Enlem derecesi
- B) Bulunduğu yarım küre
- C) Matematik iklim kuşağı
- D) Deniz seviyesinden yükselti
- E) Ekvator ile arasındaki kuş uçuşu uzaklık

2. Aynı boylam farkına sahip K ve L bölgelerinden K'nin doğu-batı uzunluğu L'den fazladır.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

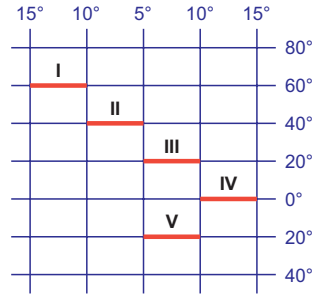
- A) Yükseltilerinin farklı olması
- B) Ekvator'a uzaklıklarının farklı olması
- C) Farklı saat diliminde bulunmaları
- D) Greenwich'e uzaklıklarının farklı olması
- E) Denize göre konumlarının farklı olması

3. Aralarında 1°'lik fark bulunan iki meridyen arasındaki uzaklık Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe azalır. Ancak iki meridyen arasındaki zaman farkı değişmemektedir.

Buna göre, kutuplara doğru meridyenler arası mesafe daralmasına rağmen zaman farkının değişmemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yerin kutuplardan basık olması
- B) Dünya'nın ekseninin eğik olması
- C) Çizgisel hızının kutuplara doğru azalması
- D) Dünya'nın batıdan doğuya doğru dönmesi
- E) Meridyenlerin birer derece aralıklarla çizilmiş olması

4.

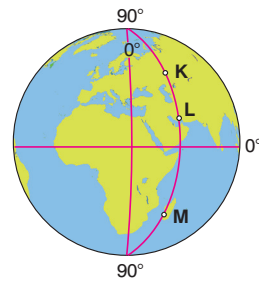
Yukarıdaki koordinat sisteminde numaralanmış doğrultulardan hangisinin uzunluğu en azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

5. Aşağıdakilerden hangisi paralellerin özelliklerinden biri değildir?

- A) Ardışık iki paralel arası uzaklık 111 km'dir.
- B) Dereceleri kutuplara doğru artar.
- C) Boyları eşittir.
- D) Sayıları toplam 180 tanedir.
- E) Birer derece aralıklarla çizilmişlerdir.

6.

Yukarıdaki şekilde verilen K, L, M noktaları, aşağıdakilerden hangisi bakımından birbirinden farklıdır?

- A) Yerel saatleri
- B) Gün içinde gölge boyunun en kısa olduğu an
- C) Ekinoks tarihinde Güneş'in doğuş vakti
- D) Saat dilimleri
- E) Başlangıç boylamına olan uzaklıkları

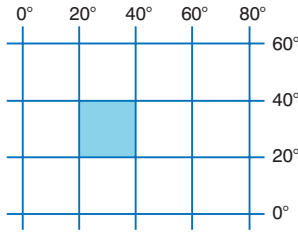
7. Türkiye’de;

- I. sıcaklık değerinin en yüksek olduğu an,
- II. cisimlerin gölge boyunun en kısa olduğu an,
- III. güneşlenme süresinin en fazla olduğu tarih,
- IV. Güneş’in ufukta en fazla yükseldiği an

durumlarından hangilerine bakılarak yerel saatin 12.00 olduğu tespit edilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

8.

Yukarıdaki şekilde gösterilen taralı bölgenin kuzeydoğu köşesinin koordinatları, aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Paralel	Meridyen
A)	20° Güney	40° Doğu
B)	40° Kuzey	20° Doğu
C)	20° Kuzey	40° Doğu
D)	40° Kuzey	40° Doğu
E)	40° Güney	20° Doğu

9. Aşağıdaki tabloda Sergey ve Aamir’in bulundukları noktaların koordinatları verilmiştir.

	Enlem	Boylam
Sergey	58° 03' 42" Kuzey	29° 09' 23" Doğu
Aamir	19° 01' 37" Kuzey	72° 53' 20" Doğu

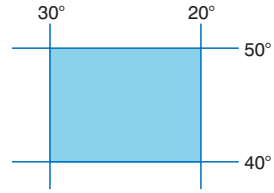
Bu koordinatlar göz önüne alındığında Sergey, Aamir’e göre hangi yönde bulunmaktadır?

- A) Güney
- B) Kuzeybatı
- C) Güneybatı
- D) Güneydoğu
- E) Kuzeydoğu

10. Aynı boylam üzerinde yer alan, farklı konumda ki iki kent için aşağıdakilerden hangisi yıl boyunca kesinlikle aynıdır?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısı
- B) Yerel saatleri
- C) Güneş’in doğuş ve batış saatleri
- D) Güneşlenme süresi
- E) Gündüz süresi

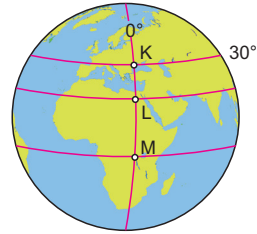
11. Aşağıda bir bölgenin coğrafi koordinatları gösterilmiştir.

Buna göre, bölgeyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Mevsimler belirgin olarak yaşanır.
- B) Kuzey Yarım Küre’de yer alır.
- C) Bölgenin kuzeyi ile güneyi arasındaki kuş uçuşu uzaklık 1110 km dir.
- D) Bölgenin güneyinde meridyenler arası uzaklık daha azdır.
- E) Doğusu ile batısı arasında 40 dakikalık yerel saat farkı vardır.

12.

Yukarıdaki şekilde gösteren noktalardan K-L arası uzaklık L-M arasındaki uzaklığın yarısı kadardır.

K-M arasında 6327 km mesafe olduğu göre L’nin enlemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 19° Güney
- B) 11° Kuzey
- C) 58° Güney
- D) 15° Kuzey
- E) 11° Güney

Coğrafi Konum-II

- Kuzeyine doğru meridyenler arası uzaklığın arttığı,
 - en doğusu ile en batısı arasındaki zaman farkının 80 dakika olduğu

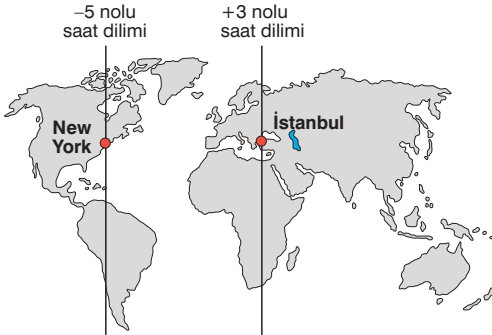
bir bölgenin;

- bulunduğu yarım küre,
- Ekvator'a olan kuş uçuşu uzaklığı,
- sınırları içerisinde geçen boylam sayısı,
- Başlangıç boylamına göre konumu

özelliklerinden hangilerine kesinlikle ulaşılır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- Aşağıdaki haritada İstanbul ve New York'ta kullanılan saat dilimleri gösterilmiştir.

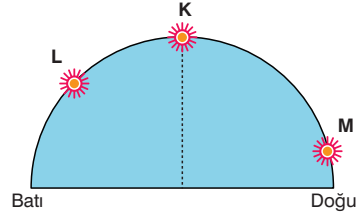

New York'tan Çarşamba günü saat 21.00'de kalkan bir uçak 11 saatlik bir uçuşun ardından İstanbul Havalimanı'na inmiştir.

Buna göre uçağın Türkiye saati ile İstanbul Havalimanı'na indiği gün ve saat aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Çarşamba 05.00 B) Çarşamba 16.00
C) Perşembe 05.00 D) Perşembe 16.00
E) Salı 16.00

-

Yukarıdaki şekilde 30° Kuzey enlemi üzerinde yer alan K, L ve M merkezlerinde Güneş'in aynı anda konumları gösterilmiştir.

Buna göre, bu merkezlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) K'de yerel saat L merkezinden geridir.
B) M merkezi K ve L'ye göre doğuda yer almaktadır.
C) Güneş L merkezinde, diğerlerine göre önce batacaktır.
D) Aralarında en fazla boylam farkı olan merkezler L ve M'dir.
E) K merkezinde cisimlerin gölge boyu en kısadır.

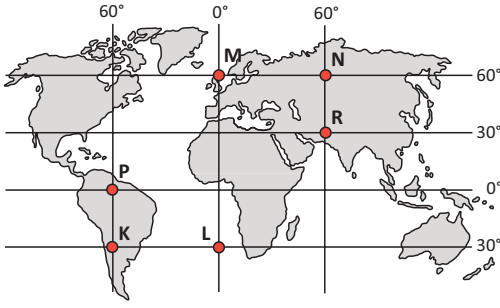
- Yengeç Dönencesi ile başlangıç boylamının birleştiği noktadan en kısa yoldan Türkiye'ye ulaşmak için hangi yönde gidilmelidir?**

- A) Kuzey B) Güneybatı C) Kuzeybatı
D) Güneydoğu E) Kuzeydoğu

- Aşağıdakilerden hangisi, Türkiye'nin göreceli konumunun sonuçlarındandır?**

- A) Sinop'ta gece ile gündüz süreleri arasındaki farkının Hatay'dan fazla olması
B) Mevsimlerin belirgin olarak yaşanması
C) Kısa mesafelerde iklim değişikliklerinin görülmesi
D) Sıcak ve soğuk hava kütlelerinin karşılaşma sırasında yer alması
E) +2. ve +3. saat dilimlerinde yer alması

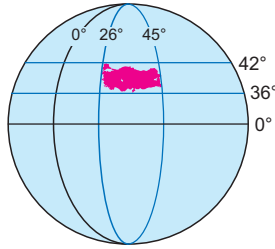
6.

Yukarıdaki haritada konumları gösterilen merkezlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) K - L merkezleri arasındaki uzaklık, M - N merkezleri arasındaki uzaklıktan daha fazladır.
- B) K merkezinden P merkezine doğru çizgisel hız artar.
- C) K ve P merkezleri -4. saat, N ve R merkezleri ise +4. saat diliminde bulunmaktadır.
- D) 21 Haziran'da Güneş en önce N merkezinde doğar.
- E) M ve N merkezlerinde tan ve gurup süreleri en kısadır.

7. Aşağıdaki küre üzerinde Türkiye'nin coğrafi koordinatları gösterilmiştir.

Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, bu durumun sonucunda ortaya çıkmaz?

- A) +3. saat diliminin ortak saat ayarı olarak kullanılması
- B) Güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı artırırken kuzeyden esenlerin düşürmesi
- C) Kısa mesafelerde sıcaklık ve yağış koşullarının değişmesi
- D) Güneş ışınlarının 21 Aralık'ta en dar, 21 Haziran'da ise dike yakın açıyla düşmesi
- E) Meridyenler arasındaki mesafenin kuzeye doğru daralması

8. Aşağıdakilerden hangisinde Türkiye'nin mutlak konum özellikleri ile ortaya çıkardığı sonuç yanlış eşleştirilmiştir?

Mutlak konum özelliği	Ortaya çıkardığı sonuç
A) Yengeç Dönencesi'nin kuzeyinde yer alması	Güneş ışınlarının dik açıyla düşmemesi
B) Kuzey Yarım Küre'de yer alması	Kuzeyden esen rüzgârların sıcaklığı düşürmesi
C) Orta kuşakta bulunması	Cephe yağışlarının etkili olması
D) Başlangıç boylamının doğusunda yer alması	Doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkının bulunması
E) Ekvator'un kuzeyinde yer alması	Kuzeye doğru gece ile gündüz süreleri arasındaki farkın artması

9. Aşağıdaki haritada bazı merkezlerin yakınından geçen enlem ve boylam dereceleri verilmiştir.

Bu merkezlerle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Artvin ve Siirt ile başlangıç boylamı arasındaki zaman farkı yıl boyunca aynıdır.
- B) İstanbul ile Artvin'de kutup yıldızının görünüm açısı daha büyüktür.
- C) 21 Aralık tarihinde güneş en son Denizli'de batar.
- D) Denizli ve Siirt'te gurup ve tan vakti, verilen diğer illerden daha kısadır.
- E) İstanbul ile Artvin arası kuş uçuşu uzaklık Denizli ve Siirt arasındakinden fazladır.

Haritalar - I

1. Bir alanın kuş bakışı görünümünün ölçek kullanılmadan düzlem üzerine aktarılmasına kroki, yeryüzünün tamamının ya da bir kısmının kuş bakışı görünümünün belli bir oranda küçültülerek düzlem üzerine aktarılmasına ise harita denir.

Buna göre krokiler ile haritalar, aşağıdakilerden hangisi bakımından benzerlik göstermez?

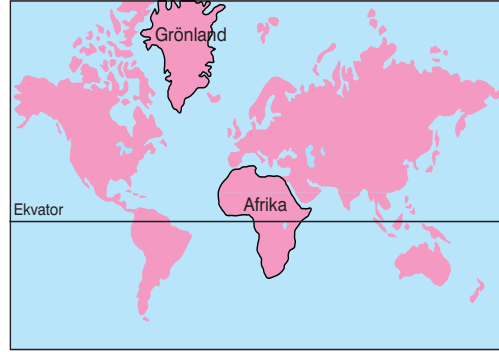
- A) Dar alanların gösterilmesi
B) Belli bir ölçeğin kullanılması
C) Birden fazla unsurun gösterilmesi
D) Tepeden görünümün sağlanmış olması
E) Ayrıntıları gösterme gücünün fazla olması
2. **Aşağıdakilerden hangisi, bütün haritalarda bulunması gerekli unsurlar arasında yer almaz?**
- A) Coğrafi koordinatların belirlenmiş olması
B) Haritada gösterilen unsurları açıklayan lejantın olması
C) Çizim tekniğinin profil çıkarmaya uygun olması
D) Belli bir ölçeğin kullanılması
E) Kullanım amacına uygun bir başlığın olması

3. Dünya haritaları yapılırken gerçeğe uymayan şekil ve boyut bozulmaları meydana gelmektedir.

Bu durumun temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin geoit olması
B) Gösterilen alanın büyük olması
C) Haritaların kuş bakışı görünümü yansıtması
D) Yer şekillerinin ayrıntılı gösterilmek istenmesi
E) Kara ve denizlerin oranının farklı olması

4. Grönland adası, Afrika kıtasından çok daha küçük olmasına rağmen aşağıdaki haritada yaklaşık aynı büyüklükte gösterilmiştir.

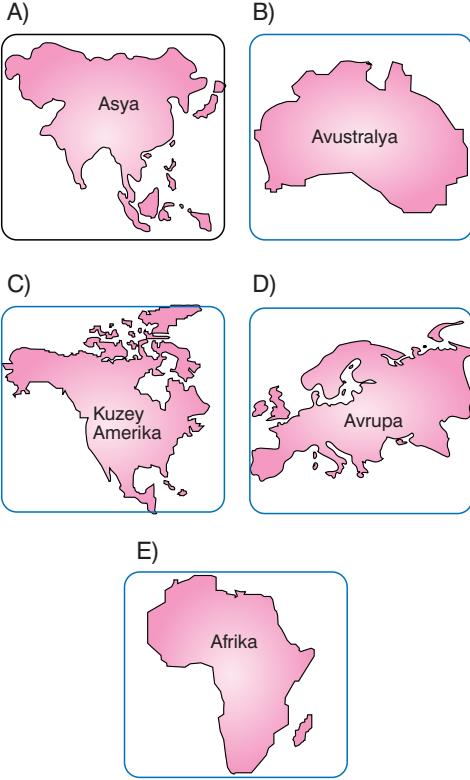
Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Haritanın silindir projeksiyon yöntemine göre çizilmesiyle
B) Paralellerin boylarının Ekvator'dan kutuplara doğru kısalmasıyla
C) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasıyla
D) Grönland'ın buzullarla kaplı olmasıyla
E) Kuzey Yarım Küre'de karaların alanının daha fazla olmasıyla
5. I. Hazar Gölü'nün alanı
II. Nil Nehri'nin uzunluğu
III. Türkiye'nin coğrafi koordinatları
IV. Himalaya Dağları'nın deniz seviyesinden yükseltisi

Dünya'nın fiziki haritasında yukarıdakilerden hangilerinin belirlenmesinde ölçek kullanılmaz?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Aynı boyuttaki kağıtlara, kağıtların tamamını kaplayacak şekilde çizilmiş aşağıdaki kıtalardan hangisinin haritasındaki bozulmalar en fazla olur?

7. Coğrafya atlasındaki Dünya haritasını inceleyen bir öğrenci;

- I. sınıf duvarında asılı Dünya haritasına göre daha az ayrıntılı olduğunu,
- II. Grönland'ın Afrika Kıtası kadar büyük çizildiğini,
- III. yer şekilleri ile yükselti değerleri gösterilirken ülkelerin sınırlarının bulunmadığını gözlemlemiştir.

Buna göre, öğrencinin gözlemlediği durumların nedenleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

I	II	III
A) Projeksiyon	Kullanım amacı	Ölçek
B) Ölçek	Kullanım amacı	Projeksiyon
C) Ölçek	Projeksiyon	Kullanım amacı
D) Projeksiyon	Kullanım amacı	Ölçek
E) Kullanım amacı	Ölçek	Projeksiyon

8. Coğrafya dersinde atlas kullanılarak yapılan sınıf içi bir etkinlikte;

- **Ömer**, Asya Kıtası'nda yükseltinin fazla ve az olduğu kesimleri,
- **Zeynep**, bu kıtada bulunan ülkeleri,
- **Can**, nüfusun yoğun ve seyrek olduğu alanları tespit etmiştir.

Buna göre öğrencilerin yararlandıkları harita türleri, aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Ömer	Zeynep	Can
A) Siyasi	Fiziki	Tematik
B) Fiziki	Tematik	Siyasi
C) Tematik	Fiziki	Siyasi
D) Fiziki	Siyasi	Tematik
E) Siyasi	Tematik	Fiziki

9. Haritalarda kutuplara doğru paraleller arası mesafe daraldığı, Ekvator'a doğru ise hem paraleller hem de meridyenler arası mesafe genişlediği için şekiller bozulur. Bu bozulmaların azaltılması için düzlem projeksiyon kullanılır.

Buna göre düzlem projeksiyonu kullanılarak çizilen bir dünya haritasında, aşağıdaki ülkelerden hangisindeki bozulmalar daha az olur?

- A) Norveç B) İtalya C) Hindistan
D) Nijerya E) Avustralya

10. "Dünya'nın Görünümü" adlı eserinde, Batlamyus'un Coğrafya adlı eserindeki bilgileri güncelleyerek bu bilgileri geliştiren ve bir de dünya haritası çizen Orta Çağ'daki Türk ve Müslüman haritacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Belhli Ebu Zeyd B) Biruni
C) Hârizmi D) İdrisi
E) Kaşgarlı Mahmut

Haritalar - II

1. K ve L kentleri arasındaki uzaklık, birinci haritada 5 cm, ikinci haritada ise 20 cm olarak gösterilmiştir.

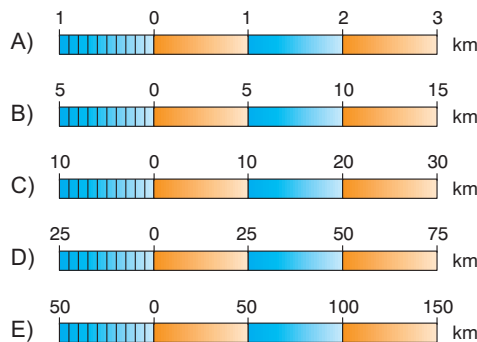
Buna göre ikinci harita ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Ayrıntılar azalmıştır.
- B) Küçültme oranı artmıştır.
- C) Ölçeğin paydasındaki rakam küçülmüştür.
- D) Ölçek dört kat küçülmüştür.
- E) Bozulma oranı artmıştır.

2. Türkiye'nin iki farklı ölçek kullanılarak çizilmiş fiziki haritalarında, aşağıdakilerden hangisi farklılık göstermez?

- A) Van Gölü'nün haritadaki alanı
- B) Kıyı Ege'deki körfezlerin ayrıntısı
- C) Kızılırmak'ın haritadaki uzunluğu
- D) Çukurova'nın coğrafi koordinatları
- E) Çanakkale Boğazı'nın haritadaki kuş uçuşu uzunluğu

3. $1/5\,000\,000$ kesir ölçeğinin çizgi ölçek cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

4. Türkiye haritasında Mersin ile Antalya arası kuş uçuşu uzunluk 350 km olduğuna göre, aşağıdaki ölçeklerden hangisinin kullanıldığı haritalarda bu uzaklık 7 cm olarak gösterilir?

- A) $\frac{1}{1\,000\,000}$
- B) $\frac{1}{500\,000}$
- C) $\frac{1}{1\,200\,000}$
- D) $\frac{1}{5\,000\,000}$
- E) $\frac{1}{9\,000\,000}$

5. Türkiye ve Japonya'nın gerçek alanları ile iz düşüm alanları arasındaki farkın Hollanda ve Belçika'dan fazla olması, bu ülkelerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinden kaynaklanır?

- A) İklim çeşitliliğinin fazla olması
- B) Yer yapısının kırıklı olması
- C) Orta kuşağın güneyinde yer alması
- D) Kıyı uzunluklarının fazla olması
- E) Yer şekillerinin engebeli ve yüksek olması

6. $1/450\,000$ ölçekli bir haritada 8 cm olarak gösterilen bir uzunluk gerçekte kaç km dir?

- A) 2
- B) 9
- C) 18
- D) 36
- E) 60

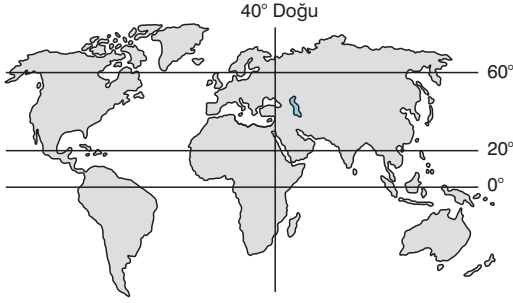
7. Aşağıdaki tabloda bir bölgenin beş farklı haritada kapladıkları alan ve bu haritaların ölçekleri verilmiştir.

Haritalar	Kapladıkları alan (cm ²)	Ölçek
I	4	$1/4\,000\,000$
II	16	$1/500\,000$
III	25	$1/400\,000$
IV	200	$1/200\,000$
V	400	$1/1\,000\,000$

Bu haritalardan hangisinde yer şekilleri daha ayrıntılı olarak görülür?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

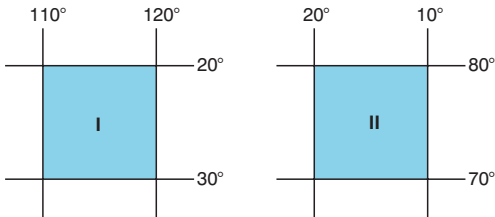
8. Aşağıdaki haritada, 40° Doğu boylamının, 20° - 60° Kuzey paralelleri arasında kalan kesimi 20 cm olarak ölçülmüştür.

Buna göre haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $\frac{1}{1\ 110\ 000}$ B) $\frac{1}{2\ 220\ 000}$ C) $\frac{1}{4\ 440\ 000}$
D) $\frac{1}{22\ 200\ 000}$ E) $\frac{1}{44\ 400\ 000}$

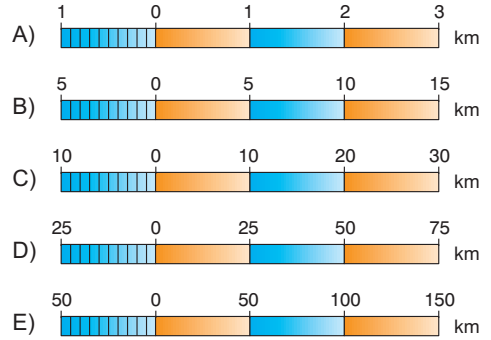
9. Aşağıda koordinatları verilen bölgelerin haritaları aynı boyuttaki kağıtlara, kağıtların tamamı kullanılarak çizilmiştir.

Bu bölgelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. bölgenin haritasının ölçeği küçüktür.
B) II. bölgenin haritasındaki ayrıntılar daha fazladır.
C) II. bölgenin haritasında küçültme oranı daha azdır.
D) Her iki bölgenin de gerçek yüz ölçümleri aynıdır.
E) Silindirik projeksiyona göre çizilen bir Dünya haritasından I. bölgede bozulmalar daha azdır.

10. Ölçek büyüdükçe küçültme oranı azaldığına göre, aşağıdakilerden hangisinin ölçeği daha küçüktür?

11. Haritalarda mekânsal verilerin gösterilmesinde nokta, çizgi ve alan yöntemleri kullanılır.

Buna göre, aşağıdaki unsurlardan hangisinin haritalara aktarılmasında nokta yöntemi kullanılmaz?

- A) Sanayi tesislerinin
B) Yerleşim yerlerinin
C) Tarım ürünlerinin
D) Ulaşım yollarının
E) Okulların

12. Yeşilirmak ve kollarında var olan kirlilik alanlarını tespit edip önlem almak amacıyla havzada yer alan illerin uydu görüntüleri, yol güzergâhları, yerleşim yerleri, su kaynakları, toprak, eğim, bakı, güneşlenme süresi ve meteoroloji verileri kullanılmaktadır. Bu veriler analiz edilerek gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Buna göre, Yeşilirmak Havzası'nda kirliliği önlemek amacıyla yapılan çalışmalarda;

- I. Projeksiyon yöntemleri
II. Uzaktan algılama
III. Coğrafi Bilgi Sistemleri

uygulamalarının hangilerinden daha çok yararlanıldığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III